

Ulkomaanliikenteen
kansi- ja konemiehistön sekä
taloushenkilökunnan työehtosopimus

1.2.2012 – 28.2.2014

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO.....	6
2 MÄÄRITELMÄT	6
3 YLEISTÄ.....	7
3.1 <i>Miehistön pätevyys</i>	7
3.2 <i>Miehistön lukumäärä.....</i>	7
3.3 <i>Työhönotto</i>	7
3.4 <i>Määräaikainen työsopimus</i>	8
3.5 <i>Irtisanominen ja lomautus</i>	8
3.6 <i>Osa-aikatyö.....</i>	8
3.7 <i>Harjoittelijat</i>	8
3.8 <i>Järjestysmies</i>	8
3.9 <i>Ulkopuolinen työvoima.....</i>	8
4 TYÖAIKASÄÄNNÖKSET	9
4.1 <i>Yleistä</i>	9
4.2 <i>Vuorotyöntekijän työaika.....</i>	10
4.3 <i>Taloustyöntekijän työaika.....</i>	11
4.4 <i>Päivätyöntekijän työaika</i>	13
4.5 <i>Satamavahti.....</i>	15
4.6 <i>Korvaus ylityöstä.....</i>	15
4.7 <i>Ruoka, ruoka-ajat ja lepotauot.....</i>	17
4.8 <i>Aluksen arvioitu lähtöaika</i>	18
5 VUOROTTELUJÄRJESTELMÄ	18
5.1 <i>Yleistä</i>	18
5.2 <i>Vuorottelu rahtialuksissa.....</i>	18
5.3 <i>Vuorottelu matkustaja-aluksissa</i>	19

6 POISSAOLO	20
6.1 50- ja 60-vuotispäivä.....	20
6.2 Äkillinen sairaustapaus, hautauspäivä ja oma hääpäivä....	20
6.3 Vaikeasti sairaan lapsen hoito	21
6.4 Järjestötoimintaan osallistuminen	21
6.5 Äitiysloma ja isyysvapaa	21
7 VUOSILOMASÄÄNNÖKSET.....	21
7.1 Yleistä	21
7.2 Vuosilomapalkka.....	22
7.3 Lomaraha.....	22
8 MATKAT	22
8.1 Yleistä	22
8.2 Matkakorvaus.....	23
8.3 Lomamatkat	23
8.4 Kokousmatkat	24
9 VAATETUS	24
9.1 Suojavaatetus	24
9.2 Taloushenkilökunnan työvaatteet.....	24
10 SIIVOUS	25
11 VAPAA-AJAN VAKUUTUS	25
12 KUOLLEEN KOTIINKULJETUS.....	26
13 MUUSIKOITA KOSKEVAT LISÄMÄÄRÄYKSET	26
14 SATAMASSA JULISTETTU LAKKO/SULKU/SAARTO	27
15 NEUVOTTELUMENETTELY	27
15.1 Osapuolten väliset neuvottelut.....	27
15.2 Jatkuvan neuvottelun periaate	27
15.3 Välimiesoikeus.....	28

16 JÄRJESTÖTOIMINTA	28
16.1 Työhuonekunnat/Ammattiosastot.....	28
16.2 Asiamiehet	28
17 ALUKSEN LUOVUTTAMINEN JA LIPUN VAIHTO	29
18 PALKANMAKSU	30
19 PUUTTUVANMIEHEN PALKKA	30
20 TAULUKKOPALKAT.....	31
20.1 Yleistä	31
20.2 Erinäiset palkkausperusteet.....	31
20.3 Palkat rahtialuksissa	31
20.4 Palkat matkustaja-aluksissa.....	31
21 PALKANLISÄT	31
21.1 Ikälisä.....	31
21.2 Öljynkuljetuslisä	33
21.3 Valtamerilisä	33
21.4 Suuraluslisä	34
21.5 Yleistoimi.....	34
21.6 Kokki-stuertin pätevyyslisä.....	34
21.7 Stuertin pukuraha.....	34
21.8 Varustamolisä matkustaja-aluksissa	35
22 ERINÄISET KORVAUKSET	35
22.1 Varallaolokorvaus	35
22.2 Lastinkäsittelykorvaus.....	35
22.3 Tarjoilukorvaus.....	35
22.4 Yötyökorvaus rahtialuksessa	36
22.5 Likaisen työn korvaus	36
22.6 Korvaus harjoittelijan ohjaamisesta.....	37
22.7 Sodanvaaralisä	37

23 TALOUSHENKILÖKUNNAN PALVELURAHA MATKUSTAJA-ALUKSISSA	37
24 LUONTOISEDUT	37
24.1 Korvaus ravinnosta ja asunnosta	37
24.2 Luontoisetujen korvaus vuosiloman aikana	37
24.3 Luontoisetujen korvaus vastikeaikana	38
24.4 Luontoisetujen korvaus sairausaikana	38
24.5 Vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus lyhyissä työsuhteissa	39
25 VOIMASSAOLOAIKA	39
PUITESOPIMUS.....	40
LUETTELO LIITESOPIMUKSISTA	42

TAKUUPALKKATAULUKKO
(erillinen liite)

Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Suomen Varustamot ry

ULKOMAANLIIKENTEEN KANSI- JA KONEMIEHISTÖN SEKÄ TALOUSHENKILÖKUNNAN TYÖEHTOSOPIMUS

1 JOHDANTO

Suomen Varustamot toiselta puolen ja Suomen Merimies-Unioni toiselta puolen tekevät täten seuraavan työehtosopimuksen, joka koskee kansi- ja konemiehistön sekä taloushenkilökunnan palkkaus- ja työehtoja ulkomaanliikenteen kauppialuksissa.

Aluksissa, jotka on katsastettu ulkomaanliikenteeseen, noudatetaan näitä ehtoja silloinkin, kun alus tekee matkoja Suomen satamien välillä.

Työntekijän on suoritettava tehtävänsä kunnollisesti lain ja hyvän merimiestavan mukaisesti, laivapalveluksessa noudatettava raittiutta, hyvää järjestystä ja kuria sekä käyttäytyvä kohteliaasti. Alusta ja sen kuntoa on hoidettava huolellisuudella. Aluksen kulutustarvikkeiden ja muonan käytössä on noudatettava säästäväisyyttä.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä työehtosopimuksessa tarkoitetaan

rahtialuksella kauppa-alusta, joka ei ole matkustaja-alus

matkustaja-aluksella alusta, joka voimassaolevien määräysten mukaan on katsastettava matkustaja-alukseksi

peruspalkalla - taulukkopalkka + pätevyysisät + suuraluslisä + matkustaja-aluslisä

korotetulla peruspalkalla - peruspalkka + yt-lisä

kuukausipalkalla - peruspalkka/korotettu peruspalkka + ikälisät + öljynkuljetuslisä + valtamerilisä

kuukausiansiolla - kuukausipalkka, muut lisät, korvaukset, ylityö, ruoka- ja asuntokorvaus.

A TYÖEHDOT

3 YLEISTÄ

3.1 Miehistön pätevyys

Ulkomaanliikenteen aluksissa työsuhteessa olevalla kansi- ja konemiehistöllä sekä taloushenkilökunnalla tulee olla pätevyystodistus, joka perustuu voimassa olevaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettuun lakiin (1687/2009) sekä Valtioneuvoston asetukseen aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevydestä (1797/2009).

3.2 Miehistön lukumäärä

Varustamon on sovittava aluksiin otettavan laivahenkilökunnan lukumäärästä ja pätevyydestä sekä lastialuksiin tehtävistä takuupalkkasopimuksista Suomen Merimies-Unionin kanssa. Ennen miehityssopimuksen tekemistä varustamon on neuvoteltava miehityksestä pääluottamusmiehen kanssa. Varustamon ja Suomen Merimies-Unionin välinen miehityssopimus on oltava nähtävänä aluksen ilmoitustaululla. Varustamon on esitettävä Suomen Merimies-Unioni SMU ry:lle, pääluottamusmiehelle, erityistyösuojeluvaltuutetulle ja työsuojeluvaltuutetulle uudisrakennuksia ja muita uusia aluksia koskevat asuntopiirustukset sekä piirustukset asuintiloihin tehtävistä, miehistön asumiseen olennaisesti vaikuttavista muutoksista ja korjauksista.

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että työnantajan on mahdollisuuksien mukaan ja ainakin uusissa laivoissa varattava järjestysmiehelle mahdollisuus yksinmajoittumiseen.

Pursimies/kansikorjausmies on oltava vähintään 1000 dw-tonnin aluksissa.

Kirvesmies on oltava vähintään 6000 dw-tonnin aluksissa tai yhdelle matruuseista on maksettava kirvesmiehen palkka.

3.3 Työhönotto

Miehistön työhön ottamisesta ulkomaanliikenteessä oleviin suomalaisiin aluksiin on voimassa mitä siitä allekirjoittaneiden yhdistysten välillä on sovittu ja erikseen säädetty.

Yllä olevaan viitaten Suomen Merimies-Unioni on ilmoittanut pitävänsä kiinni siitä tavasta, joka nyt vallitsee käytännössä, että muita kuin Merimies-Unionin jäseniä, milloin sellaisia on saatavissa ja heillä on vaadittu pätevyys, ei voida ottaa toimeen aluksille.

Merenkulun työnantajaliitot sitä vastoin väittävät, että miehistöön kuuluva merimies voidaan ottaa toimeen riippumatta siitä, onko hän Merimies-Unionin jäsen tai ei.

Milloin työntekijän kanssa on sovittu työhön ottamisesta eikä hänen kanssa työnantajasta johtuvasta syystä tehdä sopimusta, on hän oikeutettu saamaan vahingonkorvauksen kuten sopimuksen rikkomisesta.

3.4 Määräaikainen työsopimus

Määräaikainen työsopimus voidaan tehdä merityösopimuslain 1 luvun 4 §:n säännöksistä ilmenevien tarkoituserien mukaisesti, jos työn luonne, sijaisuus, harjoittelu tai muu näihin rinnastettava määräaikaista sopimusta edellyttävä seikka on siihen syynä, tai jos työnantajalla on muu yrityksen toimintaan tai suoritettavaan työhön liittyvä perusteltu syy määräaikaisen työsopimuksen tekemiseen. Tämän kohdan tarkoituksena on estää työntekijän irtisanomissuojan ja työntekijälle työsuhteen kestosta johtuvien etujen kiertäminen. (Liite 10)

3.5 Irtisanominen ja lomautus

Irtisanomisen ja lomautuksen yhteydessä on noudatettava mitä tästä erikseen on sovittu. (Liite 4)

3.6 Osa-aikatyö

Merimieseläkelain mukaiseen osa-aikaeläkkeeseen ja osatyökyvyttömyyseläkkeeseen liittyvä osa-aikatyö sekä merityösopimuslain mukainen osittainen hoitovapaa sekä osittainen vanhempainvapaa toteutetaan liitteen 9.1 mukaisesti.

3.7 Harjoittelijat

Osapuolet toteavat, että harjoittelijoiden käyttö ei saa johtaa vakituisen työvoiman korvaamiseen.

3.8 Järjestysmies

Osapuolet toteavat, että järjestysmies toimii työtehtäväänsä hoitaessaan merityösopimuslain 13 luvun 18 §:n mukaisena päällikköä avustavana henkilönä.

3.9 Ulkopuolinen työvoima

Ulkopuolisen työvoiman käyttämiseen turvaudutaan vasta, kun on ensin selvitetty, onko aluksen oman henkilökunnan käyttäminen töiden suorittamiseen mahdollista ja miten ulkopuolisen työvoiman käyttäminen tulee vaikuttamaan oman henkilökunnan työllisyyteen ja työtehtäviin.

4 TYÖAIKASÄÄNNÖKSET

4.1 Yleistä

Työaika ulkomaanliikenteessä järjestetään voimassa olevan merityöaikalain mukaan, ellei seuraavista säännöksistä muuta johdu.

Ellei tässä sopimuksessa tai tämän sopimuksen kohdassa 3.2 tarkoitetussa sopimuksessa ole toisin määrätty, taloustyöntekijän säännöllinen vuorokautinen työaika voidaan jakaa enintään kahteen osaan. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

Näissä säännöksissä tarkoitetaan:

vuorotyöntekijällä työntekijää, jonka työ on jaettu vahtivuoroihin;

päivätyöntekijällä työntekijää, jonka työtä ei ole jaettu vahtivuoroihin ja joka ei ole taloustyöntekijä;

taloustyöntekijällä työntekijää, joka on otettu toimeen laivaväen tai matkustajien muonitusta tahi muita tällaiseen työhön liittyviä tehtäviä varten taikka toimistotyöhön tai muuhun sen kaltaiseen tehtävään, joka ei ole kansi-, kone- tai radiopalvelua;

vuorokaudella kello 00:n ja kello 24:n välistä aikaa;

satamavuorokaudella vuorokautta, jonka ajan alus on satamassa;

merivuorokaudella vuorokautta, jonka ajan alus on matkalla;

tulo- ja lähtövuorokaudella vuorokautta, jonka aikana alus tulee satamaan tai lähtee satamasta. Milloin aluksen sekä tulo että lähtö sattuu samalle vuorokaudelle, määräytyy työaika viimeisen tapahtuman mukaisesti;

viikolla aika maanantaista kello 00 sunnuntaihin kello 24;

pyhäpäivällä sunnuntaita tai muuta kirkollista juhlapäivää sekä itsenäisyyspäivää ja vapunpäivää.

4.1.1 Erytysäännöksiä matkustaja-aluksissa

Merityöaikalain vähimmäislepoaikoihin viitaten, tulee työntekijälle antaa vähintään 6 tunnin keskeytymätön lepo ja lisäksi tulee pyrkiä siihen, että työntekijälle annetaan mahdollisuus 8 tunnin keskeytymättömään lepoon.

Merityöaikalain ylityömääräyksistä poiketen on vuorokautiseksi enimmäistyöajaksi sovittu 12 tuntia 16 tunnin sijasta (ei koske erikseen sovittuja aluksia/liikenne-alueita). Säännöllinen työaika tulee sovittaa merityöaikalain puitteissa siten, että työt järjestetään niin, että säännölliseksi työajaksi tulee

maanantaista perjantaihin joko 4 tai 8 tuntia, ellei jäljempänä ole sovittu lyhyemmästä työajasta.

4.2 Vuorotyöntekijän työaika

4.2.1 Merivuorokausi

- 1) Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Pyhäpäivinä voidaan vuorotyöntekijä velvoittaa suorittamaan ainoastaan merityöaikalain 7 § 2 mom:n 1-7 kohdissa tarkoitettua työtä.
- 3) Pääsiäis-, juhannus-, jouluku- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12 jälkeen suoritettua työstä, tarpeellisia vahtivuoroja lukuun ottamatta, suoritettava ylityökorvaus.
- 4) Aluksen päällikkö voi vahtivuorossa olevien kanssa vapaasti sopia myöskin sellaisten laivan kunnossapitämistä tarkoitettavien töiden suorittamisesta klo 18-6 välisenä aikana, jotka eivät häiritse muiden lepoa.

4.2.2 Tulovuorokausi

- 1) Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Pyhäpäivinä voidaan vuorotyöntekijä velvoittaa suorittamaan ainoastaan merityöaikalain 7 § 2 mom:n 1-7 kohdissa tarkoitettua työtä.
- 3) Lauantaisin sekä loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhänpäivän ja itsenäisyyspäivän aattona, varsinainen työaika on enintään 8 ja vähintään 3 tuntia. Ylityökorvaus on suoritettava kaikesta yli 3 tunnin tehdystä työstä lukuun ottamatta vahtivuoron aikana tehtyä työtä, johon rinnastetaan myös aluksen kiinnitys ja siihen liittyvät työt. Aluksen kiinnityksen jälkeen älköön vuorotyöntekijää, joka em. perusteella on tehnyt työtä 3 tuntia tai enemmän, velvoittako suorittamaan säännöllistä laivatyötä.
- 4) Pääsiäis-, juhannus-, jouluku- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12 jälkeen suoritettua työstä, tarpeellisia vahtivuoroja lukuun ottamatta, suoritettava ylityökorvaus.
- 5) Säännöllinen työaika on vahtivuoroja ja aluksen kiinnitystöitä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

4.2.3 Lähtövuorokausi

- 1) Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Pyhäpäivinä voidaan vuorotyöntekijä velvoittaa suorittamaan ainoastaan merityöaikalain 7 § 2 mom:n 1-7 kohdissa tarkoitettua työtä.
- 3) Pääsiäis-, juhannus-, jouluku- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12 jälkeen suoritettua työstä, tarpeellisia vahtivuoroja lukuun ottamatta, suoritettava ylityökorvaus.
- 4) Säännöllinen työaika on vahtivuoroja ja aluksen irrotus- ja merikuntoon saattamistöitä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

4.2.4 Satamavuorokausi

- 1) Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Pyhäpäivänä tai lauantaina, joka on satamavuorokausi, vuorotyöntekijää ei saa pitää työssä. (MtL 7 § 3 mom.). Tämän estämättä voidaan työntekijä korvausta vastaan velvoittaa tekemään ylityötä. (MtL 9 § 1 mom.)
- 3) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei vuorotyöntekijä joudu olemaan työssä muuna kuin kello 6:n ja kello 18:n välisenä aikana.
- 4) Pääsiäis-, juhannus-, joului- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantai-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itsenäisyyspäivän aattona, varsinainen työaika on 3 tuntia ja se on sijoitettava klo 6.00 ja 12.00 väliselle ajalle. Mainittujen aattojen sattuesssa lauantaiksi maksetaan tehdystä työstä ylityökorvaus.

4.3 Taloustyöntekijän työaika

4.3.1 Rahtialuksia koskevat säännökset

4.3.1.1 Meri-, tulo- ja lähtövuorokausi

- 1) Taloustyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei rahtialuksen taloustyöntekijä joudu olemaan työssä muuna kuin kello 6:n ja kello 19:n välisenä aikana. (MtL 5 § 1 mom. 4-kohta).

4.3.1.2 Satamavuorokausi

- 1) Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika pyhäpäiväksi tai lauantaiksi sattuvana satamavuorokautena on kuitenkin enintään 5 tuntia.
- 2) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei rahtialuksen taloustyöntekijä joudu olemaan työssä muuna kuin kello 6:n ja kello 19:n välisenä aikana eikä pyhäpäivänä tai lauantaiksi sattuvana satamavuorokautena muuna kuin kello 6:n ja kello 15:n välisenä aikana. (MtL 5 § 1 mom. 4-kohta).
- 3) Rahtialuksen taloustyöntekijä voidaan pyhäpäiväksi sattuvana satamavuorokautena velvoittaa tekemään ainoastaan laivaväen ja matkustajien muonituksen vaatimaa työtä, tarpeellista tarjoilua sekä helppoa puhdistustyötä. (MtL 8 § 2 mom.)
Osapuolet ovat sopineet (poikkeus MtL:n 12 § 2 mom.), että aluksen ollessa satamassa pyhäpäivänä maksetaan taloustyöntekijälle säännöllisenä työaikana tehdystä työtunnista 1/63 kuukausipalkasta.
- 4) Säännöllinen työaika pääsiäis-, juhannus-, joului- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantai-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itsenäisyyspäivän aattona, on enintään 5 tuntia.

4.3.2 Matkustaja-aluksia koskevat säännökset

4.3.2.1 Meri-, tulo- ja lähtövuorokausi

- 1) Taloustyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei matkustaja-aluksen taloustyöntekijän joudu olemaan työssä 14 tuntia pitemmän jakson aikana vuorokaudessa; (MtL 5 § 1 mom. 3-kohta).

Osapuolet ovat sopineet, että edellä sanotusta poiketen voidaan taloushenkilökuntaan kuuluvan säännöllinen työaika sijoittaa enintään kahteen osaan vuorokaudessa kuitenkin siten, että työntekijälle annetaan vähintään 8 tunnin yhtäjaksoinen lepo vuorokaudessa. Tämä edellyttää, että asia käsitellään yt-lain tarkoittamassa järjestyksessä aluksella.

4.3.2.2 Satamavuorokausi

- 1) Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika pyhäpäiväksi tai lauantaiksi sattuvana satamavuorokautena on kuitenkin enintään 5 tuntia kun matkustajat eivät ole aluksessa.
- 2) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei matkustaja-aluksen taloustyöntekijän joudu olemaan työssä 14 tuntia pitemmän jakson aikana vuorokaudessa; (MtL 5 § 1 mom. 3-kohta).
Milloin matkustaja-aluksessa ei satamavuorokautena ole matkustajia saa edellä tarkoitettu jakso kuitenkin olla enintään 12 tunnin pituinen ja sen tulee päättyä muuna arkipäivinä kuin lauantaina ennen kello 19:ää sekä pyhäpäivänä ja lauantaina ennen kello 15:ttä. (MtL 5 § 2 mom.)
- 3) Jos matkustajat eivät ole aluksessa, voidaan työntekijä pyhäpäiväksi sattuvana satamavuorokautena velvoittaa tekemään ainoastaan laivaväen ja matkustajien muonituksen vaatimaa työtä, tarpeellista tarjoilua sekä helpoa puhdistustyötä. (MtL 8 § 2 mom.)
Osapuolet ovat sopineet (poikkeus MtL:n 12 § 2 mom.), että aluksen ollessa satamassa pyhäpäivänä maksetaan taloustyöntekijälle säännöllisenä työaikana tehdystä työtunnista 1/63 kuukausipalkasta.
- 4) Säännöllinen työaika pääsiäis-, juhannus-, joulun ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantai-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itenäisyyspäivän aattona, on enintään 5 tuntia.

4.3.2.3 Järjestysmiehen työaika

Järjestysmiehen säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Säännöllinen työaika voidaan meri-, tulo-, lähtö- ja satamavuorokauden aikana sijoittaa kahteen jaksoon.

4.4 Päivätyöntekijän työaika

4.4.1 Merivuorokausi

- 1) Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. (Huom. kohta 5).
- 2) Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suorittamaan laivatyötä.
- 3) Pääsiäis-, juhannus-, joului- ja uudenvuodenaattona on kaikesta klo 12 jälkeen suoritettua työstä suoritettava ylityökorvaus. (Työaika on tavanomaisten arkipäivien aamupäivän pituinen esim. 07 - 08, 08.30 - 12 = 4,5 t)
- 4) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei päivätyöntekijän joudu merivuorokautena olemaan työssä muuna kuin kello 6:n ja kello 18:n välisenä aikana.
- 5) Päivätyöntekijän työaika arkilauantaiksi sattuvana merivuorokautena on 3 tuntia, jolloin työaika on sijoitettava kello 6 ja kello 12 väliselle ajalle. Edellä mainittu ylityö on korvattava merityöaikalain 14 §:n mukaisesti erityisellä vastikkeella.
- 6) Kohdan 5) määräysten lisäksi päivämies on oikeutettu vastikkeeseen, milloin hän sopimuksesta tekee työtä lauantaisin yli kolmen tunnin. Sopimuksesta voi päivämies tehdä työtä enintään 8 tuntia myös pyhäpäivänä vastikekorvausta vastaan.

4.4.2 Tulovuorokausi

- 1) Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. (Huom. kohta 6)
- 2) Säännöllinen työaika on aluksen kiinnitystä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.
- 3) Loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän- ja itsenäisyypäivän aattona säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia. Ylityökorvaus on suoritettava kaikesta yli kolmen tunnin tehdystä työstä lukuun ottamatta aluksen kiinnitystä ja siihen liittyviä töitä. Säännöllinen työaika on sijoitettava jos alus saapuu ennen klo 12, klo 6.00 ja klo 12.00 väliselle ajalle ja jos alus saapuu kello 12.00 jälkeen, klo 6.00 ja klo 18.00 väliselle ajalle.
- 4) Pääsiäis-, juhannus-, joului- ja uudenvuodenaattona on kaikesta klo 12 jälkeen suoritettua työstä suoritettava ylityökorvaus.
- 5) Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suorittamaan laivatyötä.
- 6) Päivätyöntekijän työaika arkilauantaiksi sattuvana tulovuorokautena on 3 tuntia, jolloin työaika on sijoitettava kello 6 ja kello 12 väliselle ajalle. Edellä mainittu ylityö on korvattava merityöaikalain 14 §:n mukaisesti erityisellä vastikkeella.

4.4.3 Lähtövuorokausi

- 1) Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. (Huom. kohta 5)
- 2) Säännöllinen työaika on aluksen irrotus- ja merikuntoon saattamistöitä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.
- 3) Pääsiäis-, juhannus-, jouluku- ja uudenvuodenaattona on kaikesta klo 12 jälkeen suoritetusta työstä suoritettava ylityökorvaus.
- 4) Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suoritamaan laivatyötä.
- 5) Päivätyöntekijän työaika arkilauantaiksi sattuvana lähtövuorokautena on 3 tuntia. Edellä mainittu ylityö on korvattava merityöaikalain 14 §:n mukaisesti erityisellä vastikkeella.

4.4.4 Satamavuorokausi

- 1) Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.
- 2) Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suoritamaan laivatyötä.
- 3) Satamalauantaina tehdystä työstä on maksettava ylityökorvaus.
- 4) Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei päivätyöntekijä joudu satamavuorokautena olemaan työssä muuna kuin kello 6:n ja 18:n välisenä aikana.
- 5) Pääsiäis-, juhannus-, jouluku- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän- ja itsenäisyyden päivän aattona säännöllinen työaika on 3 tuntia ja se on sijoitettava klo 6 ja klo 12 väliselle ajalle, paitsi mainittujen aattojen sattuessa lauantapäiväksi, jolloin tehdystä työstä on maksettava ylityökorvaus.

4.4.5 Päivätyöntekijän pyhä- ja lauantaityo matkustaja-aluksissa

Vuorottelujärjestelmän toimivuuden edistämiseksi on matkustaja-aluksissa myös päivämiehille annettava mahdollisuus tehdä työtä vastikekorvausta vastaan 8 tuntia pyhä- ja aattopäivinä sekä lauantaisin. Tämä työaika järjestetään enintään kahdessa jaksossa vuorokaudessa. Kansimiehistöllä ei kuitenkaan saa teettää klo 18.00 - 06.00 välisenä aikana varsinaisena laivatyönä aluksen kunnostustöitä, kuten esim. ruosteen hakkausta, maalausta ja niihin rinnastettavia töitä.

4.4.6 Päivätyöntekijän vuorotyö

- 1) Milloin päivätyöntekijä vuorokautta lyhyemmäksi ajaksi on määrätty vahtivuoroihin on hänen säännöllisenä työajastaan voimassa, mitä merityöaikasäännöksissä päivätyöntekijästä on määrätty.
- 2) Työntekijä, joka vuoromatkoina toimii vuoro- ja päivätyöntekijänä, on aluksen satamaan tulon jälkeen pidettävä vastikemääräyksen suhteen siinä asemassa, jossa hän aluksen tullessa satamaan oli, kunnes uusi matka satamasta alkaa.

4.5 Satamavahti

Sen estämättä mitä edellä työajan sijoittamisesta on säädetty, säännöllinen työaika voidaan satamavahdin järjestämistä varten sijoittaa muuna arkipäivänä kuin lauantaina myös kello 18:n ja kello 6:n väliselle ajalle. (MtL 5 § 3 mom.)

4.6 Korvaus ylityöstä

4.6.1 Varsinainen ylityökorvaus (MtL 13 §)

4.6.1.1 Rahana suoritettava ylityökorvaus

Rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä vähintään 1/102 ja pyhäpäivänä tehdystä ylityöstä vähintään 1/63 työntekijän kuukausipalkasta.

4.6.1.2 Korvausperusteet

Ylityökorvauksen laskemisen perusteeksi on otettava kuukausipalkka. (=peruspalkka/korotettu peruspalkka ja mahdolliset ikälisät. Sinä aikana, jolloin valtamerilisiä ja/tai öljynkuljetuslisä maksetaan, on myöskin sellainen lisä otettava mukaan laskettaessa ylityökorvauksen suuruutta.)

4.6.1.3 Ylityön muuttaminen vapaa-ajaksi

Katso vuorottelujärjestelmä (kohta 5.)

4.6.2 Vastikkeena suoritettava ylityökorvaus

4.6.2.1 Lakisääteinen vastike (MtL 12 § 2 mom.)

Säännöllisenä työaikana arkilauantaina, juhannusaattona sekä jouluaattona sen ollessa arkipäivä ja pyhäpäivänä tehdystä työstä on työntekijä oikeutettu työhön käytettyä aikaa vastaavaan vastikkeeseen.

4.6.2.2 Työaikamääräys

Työntekijän säännöllinen työaika on enintään 40 tuntia viikossa (maanantaista perjantaihin) siten, että 38 tunnista ylimenevä osa (2 tuntia) korvataan vastikkeena.

4.6.2.3 Lisävastike

1) Merivuorokausi

Lakisääteisen vastikkeen lisäksi työntekijä on oikeutettu lisävastikkeeseen 8 tuntia merivuorokaudelta, joka on pyhäpäivä.

2) Tulo- ja/tai lähtövuorokausi

Tulo- ja lähtövuorokautena, joka on pyhäpäivä, syntyy lisävastiketta aluksen ollessa merellä yksi tunti kutakin alkavaa kolmen tunnin jaksoa kohti.

Kun rahtialuksen sekä tulo että lähtö sattuu pyhäpäiväksi rinnastetaan satamassa oloaika merellä oloaikaan, mikäli työvuorossa oleva työntekijä on estynyt poistumasta aluksesta.

Matkustaja-aluksella tulo- ja/tai lähtövuorokautena, joka on pyhäpäivä, satamassa oloaika rinnastetaan merellä oloaikaan, mikäli työvuorossa oleva työntekijä on estynyt poistumasta aluksesta.

Merellä olo lasketaan siitä lukien, kun alus irrotetaan matkalle lähtöä varten sataman laiturista, jossa sen on ollut, tai jos se on ollut muualla kuin laiturissa lasketaan aika tällaisesta paikasta irrottautumisesta lukien. Merellä olon katsotaan päättyneen, kun alus on kiinnitetty edellä tarkoitettuun paikkaan, ja milloin se on ankkurissa edellyttäen, että alukselta on mahdollisuus päästä maihin.

Jos edellä mainitussa paikassa viivytään enintään kolme tuntia, ei se katkaise lisävastikkeen syntymistä.

4.6.3 Lakisääteisen ja lisävastikkeen käyttäminen

Kun aikaisemmin hankittuja vastikkeita käytetään vapaa-ajan muodossa maissa, vähennetään vastiketta enintään 8 tuntia jokaisesta muusta arkivapaaapäivästä paitsi lauantaista.

Annettaessa ansaittua vastiketta vapaa-ajan muodossa satamassa on vastikke annettava joko neljän tai kahdeksan tunnin jaksoina.

Loppiais-, pitkäperjantain-, vapunpäivän-, helatorstain, pyhäinpäivän-, itsenäisyyspäivän ja uudenvuodenaattona vähennetään vastiketta kuitenkin enintään 3 tuntia.

Edellä tarkoitettuja vapaapäiviä käytettäessä on soveltuvin osin noudatettava, mitä merimiesten vuosilomalaissa (433/84) on säädetty loman antamissatamasta sekä loman ajankohdan ilmoittamisesta. Tämä ei kuitenkaan koske MtL:n 14 §:n 1 mom:n 2 kohdan mukaista vastikevapaata, jota annetaan vuorottelujärjestelmän lisäksi vapaa-aikana kotimaan satamassa tai sopimukselta ulkomaan satamassa, jolloin vapaa-ajan on oltava vähintään vastikkeeseen oikeuttavan työajan pituinen.

4.6.4 Lakisääteisen ja lisävastikkeen korvaaminen

Mikäli vastike sovitaan korvattavaksi rahana, on jokaisesta tunnista maksettava vähintään 1/164 työntekijän kuukausipalkasta.

Työsuhteen päättyessä jäljellä olevat vastikkeet korvataan siten, että jokaisesta vastikkeeseen oikeuttavaa 6,5 tuntia kohden maksetaan yhden päivän palkka.

4.6.4.1 Korvausperusteet

Milloin työntekijä työsuhteensa aikana tilapäisesti on ollut sellaisessa työssä, josta maksetaan korkeampaa taulukkopalkkaa, korvataan hänelle merityöaikain 14 § 1 momentin 1) ja 3) kohdissa tarkoitetuissa tapauksissa vastikkeen ammattinimikkeen edellyttämän palkan mukaan, missä vastike kulloinkin on ansaittu.

Vastikekorvauksia laskettaessa huomioidaan samat lisät kuin vuosilomapalkkaa laskettaessa. Milloin työntekijä on ollut oikeutettu lisiin vain osan aikaa, otetaan ne huomioon siinä suhteessa kuin ne siltä ajalta on maksettu.

4.7 Ruoka, ruoka-ajat ja lepotauot

Työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijälle päivittäin kolme ateriaa välipaloihin. Ruuan on oltava ravinto-opillisesti oikein valmistettua, vaihtelevaa, maukasta ja määrältään riittävää sekä laadukasta.

Merenkulun työmarkkinaosapuolet pitävät tarpeellisena, että ruoka- ja kahvitauot laivan ollessa satamassa järjestetään seuraavien aikarajojen välillä, elleivät erityiset syyt sitä estä:

aamiainen/kahviaamiainen	06.30 - 08.30
lounas	11.00 - 13.00
iltapäiväkahvi	15.00 - 16.30
päivällinen	16.30 - 18.30

Ruokatauko voidaan lyhentää vähintään puoleen tuntiin ja alkamisajankohta siirtää enintään tunnilla. Laivan eri osastojen edustajien sekä talousosaston esimiehen yhteisesti laatima ja päällikön hyväksymä ruokailujärjestys asetetaan näkyvälle paikalle ruokailutiloihin.

Aluksen työjohdosta vastaavien henkilöiden sekä talousosaston esimiehen tulee yhteisesti tarpeen mukaan suunnitella tarkoituksenmukainen ja mahdollisimman häiritsemätön ruokailujärjestelmä, ja heidän on myöskin laivakauppiaille, ahtausmiehille yms. ilmoitettava ruokailutauoista. Tarpeen vaatiessa olisi järjestettävä vuororuokailu (puolen tunnin vuorot). Jos jostakin syystä (esim. sataman erikoisolosuhteet) on pakko poiketa tavanomaisesta ruokailujärjestelmästä, on tästä mahdollisimman pian ilmoitettava keittiöhenkilökunnalle ja niille, jotka lähinnä hoitavat eri henkilökuntaryhmien työnjohtoa.

Milloin ylityötä teetetään klo 18 ja 06 välisenä aikana tulee työntekijälle jokaisen kahden tunnin työjakson jälkeen antaa 10 minuutin lepotauko, joka luetaan työajaksi. Jokaisen neljän tunnin työjakson jälkeen annetaan puolen tunnin kahvitauko, jota ei lueta työaikaan. Tämä ei koske hätä- ja turvallisuuspalvelua.

Rahtialuksen tullessa satamaan pyhäpäivisin ja pyhäpäivien aattoina noudatetaan, jos alus on kiinnitetty laituriin ennen kello 10, iltapäiväruokailun suhteen samaa menettelyä kuin pyhäpäivisin ja pyhäpäivien aattoina aluksen ollessa satamassa on tapana. Tämä koskee myös sellaista ankkuripaikkaa, jossa alus lastataan tai puretaan.

Vähimmäislepoajoista, lepoaikojen merkitsemisestä ao. luetteloihin sekä palo-, pelastus- ja muihin turvallisuusharjoituksiin osallistumisesta on säädetty merityöaikalaisissa.

4.8 Aluksen arvioitu lähtöaika

Aluksen lähtöaika on ilmoitettava maihinmenoportaiden läheisyyteen pantavalla taululla, mikäli mahdollista, vähintään 4 tuntia ennen arvioitua lähtöaikaa. Määräys ei kuitenkaan koske aluksia, jotka ovat aikataulun mukaisessa liikenteessä.

5 VUOROTTELUJÄRJESTELMÄ

5.1 Yleistä

Vuorottelujärjestelmällä tarkoitetaan sellaista järjestelmää, jossa työntekijöiden työ- ja vapaavuorot toistuvat mahdollisimman säännönmukaisesti.

Työnantaja laati ehdotuksensa vuorottelujärjestelmän lähemmästä toteutuksesta, josta sovitaan työnantajan edustajan ja laivaväen luottamusmiehen/edustajan kesken alla olevien säännösten mukaisesti.

Ellei vuorottelujärjestelmästä päästä yhteisymmärrykseen työnantajan ja laivaväen kesken, siirretään asia ratkaistavaksi työehtosopijapuolten välisiin neuvotteluihin, joissa noudatetaan työehtosopimuksessa määrättyä neuvottelujärjestystä.

Vuorottelujärjestelmästä pidetään kirjanpitoa samalla tavalla kuin merityöaikalaisissa on määrätty työaikapäiväkirjanpidosta. Sovittu vuorottelujärjestelmä on sitä paitsi asetettava sopivaan paikkaan niiden henkilöiden nähtäväksi, joita se koskee.

5.2 Vuorottelu rahtialuksissa

- 1) Vuorottelujärjestelmä toteutetaan vähintään suhteessa 2:1 - 1:1 (aikayksikkö työtä:aikayksikkö vapaata). Vuorottelujärjestelmän käytön sovelluksessa tulee ottaa huomioon aluksen kulkuvuorot ja liikenne-alue, jolloin työvuoron pituus olisi järjestettävä niin, ettei se ylitä 4 - 5 kuukautta. Tästä voidaan poiketa yllättävän sairaustapauksen, kouluunmenon, asevelvollisuuden suorittamisen tai näihin rinnastettavien tapausten johdosta, sekä silloin kun alus on valtameren takaisessa satamassa, josta se saapuu sel-

laiseen satamaan, josta kotimatka voidaan järjestää huomattavasti pienemmin kustannuksin tai helpommin.

Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi voidaan lakisääteisen vastikkeen, lisävastikkeen ja työajan lyhentämisen perusteella syntyvien vastikkeiden lisäksi käyttää palkkajakson tai vapaajaksoa edeltäneen työjakson aikana syntyneitä ylityötunteja ja eräänntyneitä vuosilomalain ja työehtosopimuksen perusteella syntyneitä lomapäiviä. Niiden antamisessa noudatetaan kuitenkin merimiesten vuosilomalain määräyksiä.

- 2) Vuorottelujärjestelmän säännönmukaisuus voi vaihdella eri vuodenaikoina ja eri alustyyppien ja linjojen mukaan, kuitenkin siten, että vastikkeet ja vuosiloma pyritään jaksottamaan mielekkäällä tavalla aluksen sijainti ja mahdolliset työntekijän kotimatkat huomioon ottaen.
- 3) Ylityökorvaus suoritetaan rahana tai työntekijän suostumuksella vapaa-aikana. Vuorottelujärjestelmän niin vaatiessa saadaan ylitöitä muuttaa vastikkeiksi. Tällöin vastaa yksi arkiylityötunti 1,4 ja yksi pyhäylityötunti 2,0 vapaatuntia.
- 4) Mikäli suomalaisen työntekijän vapaavuoro alkaa ulkomaan satamassa ja matka Suomeen edellyttää matkustamista, joka kestää yli 12 tuntia, katsotaan vapaavuoron alkavan matkalle lähtöpäivää seuraavana päivänä klo 24. Muussa tapauksessa katsotaan vapaavuoron alkavan matkalle lähtöpäivänä kello 24. Jollei muusta sovita, tulee työntekijän palata vapaavuorolta siten, että hän säännönmukaisen työaikansa mukaisesti voi aloittaa matkan alukselle.

5.3 Vuorottelu matkustaja-aluksissa

5.3.1 Yleistä

- 1) Aluksella noudatetaan 1:1 vuorottelujärjestelmää. Vuorottelujärjestelmän vapaavuoro on yhtä pitkä kuin työvuoro.
- 2) Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi voidaan lakisääteisen vastikkeen, lisävastikkeen ja työajan lyhentämisen perusteella syntyvien vastikkeiden lisäksi käyttää palkkajakson tai vapaajaksoa edeltäneen työjakson aikana syntyneitä ylityötunteja ja eräänntyneitä vuosilomalain ja työehtosopimuksen perusteella syntyneitä lomapäiviä. Niiden antamisessa noudatetaan kuitenkin merimiesten vuosilomalain määräyksiä. Muuttaessa ylitöitä vapaaksi yksi arkiylityötunti vastaa 1,4 ja yksi pyhäylityötunti 2 vapaatuntia.
- 3) Ne ylityötunnit, joita ei tarvita vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi korvataan kuten tässä työehtosopimuksessa on sovittu ylityön korvaamisesta (kohta 4.6.1.1). Nämä ylityötunnit muutetaan, jos työntekijä esittää, vapaa-ajaksi kuten kohdassa 5.3.1.2. Tämän lisävapaan saaminen ei saa aiheuttaa lisätyövoiman tarvetta.
- 4) Vapaavuorojen ja työvuorojen tasaamiseksi otetaan tarvittaessa lisätyövoimaa. Tämä voi tulla kysymykseen esim. loma-, kurssi- ja sairaustapa-uksissa.
- 5) Osapuolet suosittelvat, että 1:1 vuorottelujärjestelmä toteutetaan keskimäärin enintään kahden viikon jaksoissa (2 viikkoa työtä:2 viikkoa vapaa- ta). Tästä voidaan kuitenkin poiketa asianosaisten työntekijöiden keskinäisellä sopimuksella. Työnantajan edustajan tulee kuitenkin vahvistaa tällainen järjestely.

5.3.2 Erinäiset KAUSILIIKENNETÄ koskevat säännökset

- 1) Kausiliikennealuksessa noudatetaan 1:1 -vuorottelujärjestelmää. Vuorottelujärjestelmä voidaan toteuttaa siten, että työvuoro on pitempi kuin vapaavuoro, kuitenkin niin, että työvuoron pituus on korkeintaan 14 vuorokautta, ja että vapaavuorot yhteensä ovat vähintään yhtä pitkät kuin työvuorot. Purjehduskauden aikana noudatetaan vähintään 2:1 -vuorottelujärjestelmää.
- 2) Vuorottelujärjestelmä voidaan osapuolten sopimuksella toteuttaa siten, että osa vapaavuoroista siirretään annettavaksi vapaa-aikana purjehduskauden ulkopuolella heti sen päätyttyä työsuhteen pidennyksenä. Tähän voidaan käyttää:
 - a. lakisääteistä ja lisävastikkeista sekä työnajan lyhentämisen perusteella syntyviä vastikkeita ja eräänntyneitä vuosilomalain ja työehtosopimuksen perusteella syntyneitä lomapäiviä;
 - b. ne ylityötunnit, joita ei tarvita vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi, muutettuna vapaa-ajaksi siten, että yksi arkiylityötunti vastaa 1,4 ja yksi pyhäylityötunti 2,0 vapaatuntia.

6 POISSAOLO

6.1 50- ja 60-vuotispäivä

Työntekijä, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään kolme vuotta, on oikeutettu yhteen ylimääräiseen palkalliseen vapaapäivään 50- ja 60-vuotispäivänsä johdosta. Sama etuus voidaan myöntää työntekijälle, jolla on meripalvelusta Suomen kauppalaivastossa vähintään 10 vuotta edellyttäen, että hänen työsuhteensa on jatkunut keskeytymättä merkkipäivää välittömästi edeltäneet kuusi kuukautta.

6.2 Äkillinen sairaustapaus, hautauspäivä ja oma hääpäivä

Työntekijälle myönnetään hänen perheensä piirissä sattuvan äkillisen sairaustapausten johdosta lyhyt tilapäinen palkallinen vapautus työstä, kuitenkin enintään kolme päivää. Työntekijälle myönnetään niin ikään vastaava vapautus työstä hänen läheisen omaisensa hautauspäivänä sekä hänen omana hääpäivänään, kuitenkin enintään kahdeksi päiväksi.

Vapautuksen myöntämisen edellytyksenä on tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa, että se asianomaisen työntekijän tehtävän luonne huomioon ottaen kussakin tapauksessa on mahdollista.

Läheisellä omaisella tarkoitetaan työntekijän avio- ja avopuolisoa, rekisteröidyn parisuhteen puolisoa, lapsia, avio- ja avopuolison lapsia, rekisteröidyn parisuhteen puolison lapsia, työntekijän vanhempia ja hänen avio- ja avopuo-

lison ja rekisteröidyn parisuhteen puolison vanhempia sekä työntekijän veljiä ja sisaria.

Avopuolisolla tarkoitetaan avioliiton omaisessa suhteessa yhteisessä taloudessa eläviä henkilöitä.

6.3 Vaikeasti sairaan lapsen hoito

Työntekijällä, jonka lapsi sairastaa Valtioneuvoston päätöksen (130/85) (vaikeasti sairaan lapsen hoitoa ja kuntoutusta varten myönnettävästä avustuksesta) tarkoittamaa vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistukseen VNp:ssä tarkoitettuun lapsen hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovittuaan poissaolostaan etukäteen työnantajan kanssa.

6.4 Järjestötoimintaan osallistuminen

Jos Merimies-Unionin jäsen valitaan Unionin edustajakokoukseen edustajaksi, Unionin valtuuston tai Unionin hallituksen jäseneksi, tulee työnantajan milloin se haitatta käy päinsä, myöntää valituksi tulleelle ellei alla olevasta muuta johdu, palkatonta vapautusta työstä tarpeellisten kokousmatkojen suorittamiseksi.

Myönnetty vapaa voidaan tapaus tapaukselta sopia ao. henkilön kanssa vähennettäväksi aikaisemmin hankituista vastikkeista tai muista vapaa-ajoista. Myös vuosilomapäivien käyttö on mahdollista.

6.5 Äitiysloma ja isyysvapaa

Äitiysrahaan oikeutetulla työntekijällä on oikeus saada palkka 78 arkipäivältä äitiyspäiväraha-kauden alkamisesta lukien (äitiysloma).

Isyysvapaalla olevalle työntekijälle maksetaan palkan ja sairausvakuutuslain mukaisen isyysrahan erotus 12 päivän ajalta.

7 VUOSILOMASÄÄNNÖKSET

7.1 Yleistä

Vuosiloma määräytyy merimiesten vuosilomalain (433/84) mukaisesti, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Yli viiden vuoden työsuhteen jälkeen vuosiloman pituus on 16 arkipäivää täydeltä lomanmääräytymiskaudelta.

Työntekijä, joka perättäisinä vuosina on ollut työsuhteessa saman varustamon tai varustamoyhtymän kausiliikenteen matkustaja-aluksissa 60 kuukautta, on oikeutettu saamaan vuosilomaa 2,67 arkipäivää jokaiselta lomanmääräytymiskuukaudelta.

7.2 Vuosilomapalkka

Vuosilomapalkka lasketaan sen palkan mukaan, jonka työntekijä saa vakinaisesta työstään vuosiloman alkamisajankohtana. Jos työntekijä lomanmääräytymiskauden aikana on tilapäisesti ollut yhteensä vähintään yhden kuukauden sellaisessa työssä, josta maksetaan korkeampaa taulukkopalkkaa, korotetaan vuosilomapalkka/lomakorvaus samassa suhteessa.

Lomapalkkaan kuuluvat taulukkopalkka mahdollisine pätevyylisineen ja ikälisät. Tämän lisäksi lasketaan lomapalkkaan öljynkuljetuslisä, valtamerilisä, pukuraha, matkustaja-aluslisä, suuraluslisä, YT-lisä sekä sodanvaaralisä siinä suhteessa, kuin niitä lomanmääräytymiskauden aikana on maksettu.

Matkustaja-aluksissa suoritettavat palvelurahat, jotka maksetaan työvuorolta, otetaan huomioon vuosilomapalkkaa laskettaessa.

Loman aikana suoritettavasta luontoisetujen korvauksesta on voimassa, mitä muualla tässä työehtosopimuksessa siitä on määrätty. (24.2)

7.3 Lomaraha

Merimiesten vuosilomalain perusteella vuosilomaan oikeutetulle työntekijälle suoritetaan lomarahana 50 % hänen vuosilomapalkastaan (Lomarahaa laskettaessa huomioidaan myös luontoisedut).

Lomараha lasketaan korotetusta (MvL 13 § 2 mom) päiväpalkasta ja korottamattomista luontoiseduista.

Lomараha suoritetaan sen palkanmaksun yhteydessä, jolloin työntekijälle maksetaan vuosilomapalkka.

Mikäli vuosiloma on jaettu, suoritetaan kunkin loman osan alkaessa sitä vastaava osa lomarahasta noudattaen vastaavasti, mitä edellä on määrätty.

Työntekijä, joka kausiliikenteen aluksessa on ollut työsuhteessa koko purjehduskauden, on työsuhteen päättyessä oikeutettu lomarahaan.

8 MATKAT

8.1 Yleistä

Työsuhteen alkaessa työnantaja korvaa matkakustannukset Suomessa kotoa alukselle.

Sijaisena toimivan työntekijän työsuhteen alkamisesta ja päättymisestä aiheutuvat matkat Suomessa ja ulkomailla työnantaja korvaa koti - alus - koti periaatteen mukaisesti. Kotimatka on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä.

8.2 Matkakorvaus

Kun työntekijä palveluksen takia lähetetään laivalle tai laivasta, on työnantajan maksettava matkakulut ja huolehdittava siitä, että hän matkan kestäessä saa kohtuullisen ravinnon yli 6 tuntia kestävilä matkoilta. Tällöin asialliset matkakulut korvataan laskun mukaan.

Jos työntekijän on matkustettava laivassa tai rautateillä yöaikaan, on hän oikeutettu korvaukseen II luokan makuupaikasta tai ellei II luokkaa ole, turisti- tai sitä vastaavan luokan makuupaikasta, missä makuupaikka on saatavissa ja milloin sitä tosiasiallisesti on käytetty.

Varustamon laskuun tehtävillä matkoilla on talousosaston esimies matkan tapahtuessa rautateillä tai laivassa, oikeutettu matkustamaan I tai sitä vastaavassa luokassa ja lentokoneen turisti- tai säästöluokassa. Jos matka tapahtuu ulkomailla, on hän oikeutettu matkustamaan luokassa, joka vallitseviin olosuhteisiin nähden vastaa mainittua luokkaa. Asialliset matkakulut korvataan laskun mukaan.

Omaa autoa käytettäessä korvataan matka linja-autotaksan mukaan. Taksia voidaan käyttää kohtuullisessa määrin (ks. palkkaliite) linja-auto- tai rautatie- tai lentoaseman ja sataman välillä, kun

- linja-autoyhteyttä ei ole,
- työntekijää on pyydetty palaamaan alukselle sellaisena vuorokauden aikana, jona yleiset kulkuneuvot eivät ole liikenteessä,
- taksin käytöstä on ennakolta sovittu päällikön tai varustamon ja työntekijän kesken.

Taksikulut korvataan vain esitetyn tosittien tai poikkeustapauksissa muun luotettavan selvityksen perusteella.

8.3 Lomamatkat

Työntekijä, joka palaa työhön vuosilomaltaan, vastikevapaaltaan tai vuorottelujärjestelmän tarkoittamalta vapaavuoroltaan ja sairauslomaltaan, on oikeutettu saaman työnantajalta Suomessa olevan kodin ja aluksen välisestä paluumatkasta juna-, linja-auto, laiva- tai alennetun lentolipun hinnan. Milloin alennusta ei myönnetä, korvataan turistiluokan lentolipun hinta.

Ellei merimiesten vuosilomalaista muuta johdu, on työntekijä, joka kirjallisesti on sopinut varustamon kanssa palaavansa toimeen vuosiloman jälkeen varustamon kustannuksella cross-trade liikenteessä olevaan alukseen, oikeutettu vapaaseen kotimatkaan. Kohtuulliset asunto- ja ravintokustannukset matkan aikana korvataan laskun mukaan.

Rahtialuksessa työskentelevän työntekijän palatessa vuosilomaltaan, vastikevapaaltaan tai vuorottelujärjestelmän tarkoittamalta vapaavuoroltaan ja sairauslomaltaan alukselle, maksetaan, ellei työnantajan ja työntekijän kesken

ennakolta ole toisin sovittu, taksikustannukset työhönpaluupaikkakunnan linja-auto- tai rautatieaseman tai lentoyhtiön kaupunkiterminaalin (tai lentoaseman, jos matka sieltä on lyhyempi) ja sataman/kotipaikkakunnalla kodin välillä, kun

- yleistä liikenneyhteyttä em. välillä ei ole, tai
- työntekijää on pyydetty palaamaan alukselle sellaisena vuorokauden aikana, jona yleiset kulkuneuvot eivät ole liikenteessä.

Taksikulut korvataan vain esitetyn tositteen tai poikkeustapauksissa muun luotettavan selvityksen perusteella. Enimmäismäärä ilmenee palkkaliitteestä.

Mikäli vuorottelujärjestelmän mukainen vaihto tapahtuu sellaisena ajankohtana, ettei kotimatkaa voida aloittaa välittömästi, maksaa työnantaja yöpymisestä aiheutuneet kustannukset.

8.4 Kokousmatkat

Merimies-Unioni maksaa Unionin edustajakokouksen edustajaksi, Unionin valtuustoon tai Unionin hallituksen jäseneksi valitun Merimies-Uniionin jäsenen mahdolliset matkakulut.

9 VAATETUS

9.1 Suojavaatetus

Aluksissa on varattava työntekijän käyttöön tarpeellinen määrä asianmukaisia suojapukuja ja -jalkineita sekä muita suojavälineitä.

Matkustaja- ja roro-alusten lastitiloissa työskenteleville työntekijöille hankitaan työnantajan kustannuksella yhtenäiset suojahaalarit varustettuna heijastavilla nauhoilla.

Työnantajan työntekijän käyttöön hankkimat/varaamat suojavaatteet pesetään työnantajan kustannuksella tai ko. vaatteet pestään työaikana.

Ruiskumaalauksessa ja vaarallista lastia sisältäneiden säiliöiden puhdistuksessa sekä muissa niihin verrattavissa töissä on työntekijöiden käytettävä työnantajan hankkimia suojanaamareita ja muita suojavälineitä.

9.2 Taloushenkilökunnan työvaatteet

Matkustaja-aluksissa sekä aluksissa, joissa työnantaja vaati erityisten varustamon ohjeiden mukaisesti valmistettujen työvaatteiden käyttämistä talousosastossa, tulee työnantajan hankkia vaatimansa vaatekappaleet taloushenkilökunnan käyttöön.

Taloushenkilökuntaan kuuluvalla on oikeus pesettää työnantajan hänen käyttöönsä luovuttamat työvaatteet työnantajan kustannuksella tai suorittaa ko. vaatteiden pesu työaikana. Tämä koskee myös keittiöhenkilökunnan omia erityisiä työtakkeja, työhousuja, esiliinoja sekä kokin myssyjä.

Työnantaja kustantaa keittiöhenkilökunnan työtakit, työhousut ja lakit niiden käyttöä edellytettäessä.

10 SIIVOUS

Ruokailuastioiden ja -välineiden pesu sekä ruokailutilojen järjestäminen ja puhdistaminen on toimitettava jokaisen ruokailun jälkeen. Puhdistamistyön suorittamiseen on varattava tilaisuus säännöllisenä työaikana.

Makuuhytit on järjestettävä ja puhdistettava päivittäin. Lisäksi makuuhytit ja ruokailutilat on perusteellisesti puhdistettava ja pestävä kerran viikossa.

Nämä työt suoritetaan säännöllisenä työaikana.

Ellei tässä pykälässä tarkoitettuja töitä voidaan suorittaa säännöllisenä työaikana, on ne suoritettava ylityönä säädettyä ylityökorvausta vastaan. Ylityönä ei pidetä sanotunlaista työtä, jonka vahdissa oleva suorittaa pyhäpäivänä.

Suosituksena todetaan työntekijän edistävän omalta osaltaan siisteyttä ja viihtyisyyttä sijaamalla oman vuoteensa.

Taloushenkilökunnan suorittama siivoustyö kuuluu talousosaston esimiehen valvontaan.

11 VAPAA-AJAN VAKUUTUS

Työnantaja on velvollinen vakuuttamaan työntekijän vapaa-aikana ja laivaurheilutoiminnan puitteissa sattuvan tapaturman varalta samoin ehdoin kuin työtapaturman varalta laissa on säädetty. Vapaa-ajaksi katsotaan tällöin myös vastikevapaa sekä merimiesten vuosilomalain mukainen loma.

Työnantaja on myös velvollinen järjestämään laivaväen vapaa-ajan lisävakutuksen, jolla korvataan sivullisen työntekijälle tahallisesti aiheuttama vamma edellyttäen, ettei vahingoittunut ole omalla menettelyllään ratkaisevasti myötävaikuttanut vamman aiheuttaneeseen tapahtumaan.

Jos työnantaja on laiminlyönyt nämä velvollisuudet, vastaa hän kuitenkin siitä, että työntekijä tai hänen oikeudenomistajansa saa hyväkseen tässä sovitut tapaturmakorvaukset.

Kun työntekijää kohtaa tapaturma, hänen on siitä heti ilmoitettava työnantajalle tai tämän edustajalle, jonka tulee vaadittaessa antaa työntekijälle siitä todistus. Tapaturmailmoitus on viipymättä tapaturman tapahduttua laivan-

päällikön tai varustamon toimesta lähetettävä asianomaiselle vakuutuslaitokselle.

Jos laivan päällikkö tai varustamo laiminlyö tapaturmailmoituksen ajoissa lähettämisen vakuutuslaitokselle, vastaa varustamo siitä, että työntekijä kuitenkin saa hyväksensä lain mukaisen tapaturmakorvauksen.

Työntekijälle merimieslain mukaan sairauden sattuessa kuuluvat edut tataan hänelle myös tapaturmatapauksissa.

12 KUOLLEEN KOTIINKULJETUS

Ulkomaanliikenteessä kuolleen työntekijän ruumiin kotiinkuljetuksen hoitaa ja kustantaa varustamo merityösopimuslain mukaisesti.

13 MUUSIKOITA KOSKEVAT LISÄMÄÄRÄYKSET

Muusikoita, solisteja, tiskijukkaa ja vahvistinlaitteiden hoitajia (jäljempänä muusikko) koskevat lisämääräykset:

1. Työaika
 - a) Säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa. Tästä esiintymisaika on enintään 6,5 tuntia, jonka yli menevältä ajalta suoritetaan ylityökorvaus.
 - b) Säännöllinen työaika järjestetään enintään kolmeen jaksoon vuorokaudessa lähtien klo 00.00.
 - c) Jos työjaksojen välinen aika on lyhyempi kuin kaksi tuntia, tauko lasketaan työajaksi.
 - d) Jokaista esiintymistytuntia kohden pidetään 15 minuutin tauko, joka luetaan työajaksi.
2. Vuorottelumääräyksiä ei sovelleta muusikkoon, jonka työsuhde on sovittu kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan pituudeksi.
3. Pukuraha maksetaan liitteen 1 mukaisesti.
4. Jos työkunnan esiintyminen radioidaan tai televisioidaan, suoritetaan työkunnalle tältä ajalta ylimääräisenä korvauksena palkkiota radio- ja televisioalaa koskevien työehtosopimusten mukaan.
5. Muusikot ovat oikeutettuja kutakin ohjelmanumeroa kohden vähintään kahden (2) tunnin palkalliseen harjoitteluun.
6. Rahtikustannukset korvataan soveltuvin osin kuten kotimatkat.
7. Työkunnan esittämää musiikkia ei saa siirtää äänensiirtolaitteiden/television välityksellä toiseen osaan laivaa ilman työkunnan suostumusta.
8. Muusikon hytin tulisi kohtuusnäkökohdat huomioon ottaen sijaita mahdollisimman meluttomassa paikassa. Tämän vuoksi tulee hytin sijainnista ja yksityiskohdista sopia aluskohtaisesti viimeistään 2 viikon kuluessa työsuhteen alkamisesta ao. työkunnan/työntekijän ja varustamon välillä. Ellivät osapuolet pääse sopimukseen, voi kumpikin osa-puoli irtisanoa työsuhteen päättyväksi 7 päivän kuluttua irtisanomisesta lukien.

14 SATAMASSA JULISTETTU LAKKO/SULKU/SAARTO

Jos jossakin satamassa, johon alus saapuu tai jossa se on, on laillisella tavalla päätetty ja kuulutettu lakko, sulkua tai saarto, älköön työntekijöitä määrätäkö suorittamaan riidanalaista työtä enempää kuin mikä on välttämätöntä laivan varustamiseksi elintarvikkeilla, polttoaineella ja muulla mitä ehdottomasti tarvitaan satamasta lähtöä varten.

15 NEUVOTTELUMENETTELY

15.1 Osapuolten väliset neuvottelut

Mikäli erimielisyyksiä tämän työehtosopimuksen soveltamisesta ei ole voitu paikallisesti selvittää, esim. luottamusmiessopimuksen tarkoittamassa järjestyksessä, on, milloin jommaltakummalta puolelta sitä pyydetään, tämän sopimuksen allekirjoittaneiden järjestöjen pyrittävä neuvotteluteitse selvittämään erimielisyydet. Sen puolen järjestö, joka katsoo selvittelyn tarpeelliseksi, tehköön siitä toiselle perustellun kirjallisen esityksen, johon on samalla tavoin viipymättä vastattava.

Jos jompikumpi sopimuspuoli katsoo toisen ilmeisesti rikkoneen tätä sopimusta tai merimiestä koskevia säännöksiä, ei sen vuoksi saa ryhtyä mihinkään muuhun toimenpiteeseen ennen kuin asianomaiset sopimusjärjestöt ovat yrittäneet neuvotteluin päästä yhteisymmärrykseen.

Jos riitaisuutta, joka on syntynyt tämän sopimuksen soveltamisesta tai tulkinasta, ei ole saatu neuvotteluteitse selvitettyksi, jätettäköön se työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

Mikäli tällainen kysymys ei kuuluisi työtuomioistuimen ratkaistavaksi, jätettäköön asia viisimiehistön alempana mainitulla tavalla kokoonpannun välimiesoikeuden käsiteltäväksi ja lopullisesti ratkaistavaksi.

15.2 Jatkuvan neuvottelun periaate

Mikäli toinen tämän työehtosopimuksen osapuolista haluaa tehdä aloitteen sopimuksen muuttamisesta taikka täydentämisestä, on tämän tehtävä siitä toiselle osapuolelle perusteltu kirjallinen esitys, johon tämän on viipymättä vastattava samalla tavalla kirjallisesti.

Mikäli osapuolet pääsevät sopimukseen sopimuksen muuttamisesta taikka täydentämisestä, muutos voidaan saattaa voimaan osapuolten sopimalla tavalla siitä riippumatta, että työehtosopimuksen voimassaoloaika ei ole päätynyt.

Muutoin osapuolten väliseen neuvottelumenettelyyn sovelletaan, mitä tässä sopimuksessa on määrätty neuvottelujärjestyksestä.

Edellä olevalla ei ole muutettu osapuolten välillä työehtosopimuslain perusteella voimassa olevaa työrauhavelvoitetta. Näin ollen, mikäli jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti käydyissä neuvotteluissa ei saavuteta tulosta, tämä ei tarkoita sen työehtosopimuksen määräyksen, johon muutosehdotus on kohdistunut, voimassa olon lakkaamista saati tähän liittyvän työrauhavelvoitteen kumoutumista.

15.3 Välimiesoikeus

Tämän työehtosopimuksen osapuolet valitsevat erikseen jokaista riita-asiaa varten kaksi jäsentä kumpikin. Puheenjohtajana toimii välimiesoikeuden valitsema henkilö tai mikäli valinnasta ei päästä yksimielisyyteen, valtakunnansovittelijan määräämä henkilö. Välimiehet määräävät kussakin asiassa erikseen, onko jommankumman riitapuolen kokonaan tai yhdessä toisen kanssa maksettava välimiesten kokoontumisesta ja asian käsittelystä aiheutuneet kustannukset sekä onko riitapuoli velvoitettava ja kuinka suurella määrällä korvaamaan toisen puolen oikeudenkäyntikulut.

Välimiesten on tätä sopimusta ja työehtosopimuslakia soveltaen käsiteltävä ja ratkaistava asia noudattaen mitä kulloinkin voimassa oleva laki välimiesmenettelystä säättää.

16 JÄRJESTÖTOIMINTA

16.1 Työhuonekunnat/Ammattiosastot

Suomen Merimies-Unionin jäsenten perustamalla työhuonekunnilla on oikeus järjestää työpaikoilla kokouksia, kuitenkin niin, etteivät ne häiritse työntekoa.

Ammattiosastojen valituilla toimihenkilöillä on oikeus käydä jäsenasioissa aluksilla.

Ammattiosastojen ilmoitukset, kokouskutsut ja tiedotteet saadaan laittaa luottamusmiessopimuksen tarkoittamalle ilmoitustaululle aluksella.

16.2 Asiamiehet

Suomen Merimies-Unionin asiamiehillä on oikeus Unionin ja ammatillisissa asioissa käydä laivoissa. Asiamiehellä on oltava Unionin antama valtakirja ja käynti ei saa häiritä laivaväen työntekoa.

Jos syntyy epäselvyyttä työntekijän palkasta tai muista työsuhteeseen liittyvistä asioista, on Suomen Merimies-Unionin asiamiehelle annettava kaikki valituksenalaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

17 ALUKSEN LUOVUTTAMINEN JA LIPUN VAIHTO

Mikäli varustamo luovuttaa aluksen tai vaihtaa sen lippuvaltiota ja mikäli toimenpide johtaa tilanteeseen, jossa työnantajalla on merityösopimuslain 8 luvun 3 §:n mukainen peruste työsopimuksen irtisanomiseen, varustamon ja sen työntekijöiden välisissä yt-neuvotteluissa on pyrittävä sopimaan riittävän pitkästä, työntekijöiden uudelleen työllistymisen mahdollistavasta siirtymäajasta.

Jos näissä neuvotteluissa ei päästä varustamo ja työntekijöitä tyydyttävään lopputulokseen, asia siirretään ratkaistavaksi työehtosopimusosapuolten kesken.

Työehtosopimusosapuolet voivat myös neuvotella varustamon kannattavuutta parantavista toimenpiteistä, joilla aluksen luovuttaminen tai sen lippuvaltion vaihtaminen voidaan välttää, jos jompikumpi yt-neuvottelujen osapuolista edellä kuvatussa tilanteessa sitä pyytää.

Jos alus jatkaa luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen liikennöintiä samassa liikenteessä ja jos työntekijä jatkaa työskentelyä aluksella luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen, luovuttaja vastaa siitä, että työntekijälle maksetaan vähintään osapuolten välisen työehtosopimuksen suuruista palkkaa irtisanomisajalta.

Jos työntekijä ei jatka työskentelyä aluksella luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen ja jos luovuttajalla ei ole tarjota työntekijälle hänen ammattiaan vastaavaa työtä irtisanomisajaksi sekä jos työntekijä siirtyy irtisanomisaikana kolmannen työnantajan palvelukseen eikä hän enää tämän johdosta ole työnantajan/luovuttajan käytettävissä, hän on kuitenkin oikeutettu saamaan hyväkseen palkan koko irtisanomisajalta edellyttäen, että hän on ilmoittanut siirtymisestä ennen kuin luovuttaja on ilmoittanut mahdollisesta korvaavasta työstä.

B PALKKAEHDOT

18 PALKANMAKSU

Palkka maksetaan sen päivän alusta, jolloin työntekijä saapuu työhön, taikka jos hänen sopimuksentekopaikalta täytyy tehdä matka päästäkseen alukselle, sen päivän alusta, jolloin hän matkalle lähtee, taikka aluksen myöhästyessä siitä päivästä, jona työntekijän varustamon ohjeen mukaan oli saavuttava alukseen.

Työsuhteen kestäessä maksetaan työntekijän palkka kuukausipalkkana. Työsuhteen päättyessä maksettavan viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viipymättä, kuitenkin viimeistään kuudentena (6) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä. Sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa palkkaa ei pidetä selvänä esimerkiksi siksi, että kaikki palkan osan suuruuden laskemista varten tarvittavat tiedot eivät ole vielä tiedossa työsuhteen päättyessä, viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viimeistään kymmenentenä (10) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä.

Palkka maksetaan kuukausipalkkana myös niiltä kuukausilta, jolloin työntekijä on ollut kokonaan tai osaksi palkallisella vapaalla maissa.

Kun työsuhde alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, lasketaan palkka tällaisen kuukauden osalta jakamalla kuukausipalkka 30:llä ja kertomalla tulos tämän kuukauden työsuhdapäivien lukumäärällä.

Muutoin palkan maksamisessa noudatetaan mitä merityösopimuslain 2 luvussa sekä merimiesten vuosilomalain 13 §:ssä sekä 15 §:n 1 momentissa on säädetty.

Aluksen ollessa satamassa työntekijällä on merityösopimuslain 2 luvun 20 §:n mukaan oikeus saada palkkansa kerran viikossa sanotun lain säätämien rajoituksin. Sellainen palkanmaksu on päivänä jolloin työntekijä voimassa olevien määräysten mukaisesti nauttii puolta vapaapäivää, mikäli mahdollista, tehtävä ennen klo 12.

Työnantajan on annettava maksaessaan palkan tai tehdessään palkkaan korjauksia työntekijälle laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

Merityösopimuslain tai muun vastaavan lain mukaisella täydellä palkalla tarkoitetaan edellä kohdassa 2 määriteltyä kuukausiansiota.

19 PUUTTUVANMIEHEN PALKKA

Katso liite 2.

20 TAULUKKOPALKAT

20.1 Yleistä

- 1) Työsopimusta tehtäessä tulee käyttää työehtosopimuksen mukaisia ammattinimikkeitä.
- 2) Mikäli kuitenkin sopimuskauden aikana katsotaan tarpeelliseksi lisätä ammattinimikkeitä, joita ei ole mainittu sopimuksessa, tulee palkka- ym. ehdoista ensin sopia allekirjoittajaosapuolten kesken.
- 3) Jos jollakin tämän taulukon alaisella henkilöllä on uuden palkkausasteikon voimaantullessa siinä mainittua suurempi palkka, ei hänen palkkansa vähennetä.

20.2 Erinäiset palkkausperusteet

Yhdelle konemiehistä (ei koske sähkömiestä) on maksettava vähintään donkeymiehen palkka.

Mikäli tankkialuksessa ei ole pumppumiestä, on sille miehistöön kuuluvalla, joka hoitaa pumppumiehen tehtävät, maksettava pumppumiehen palkka.

Otettaessa laivaan konepäivämies on hänelle maksettava vähintään kone/moottorimiehen palkka. Milloin häneltä vaaditaan sorvaus- tai hitsaustaitoa on hänelle maksettava korjausmiehen palkka.

Ellei 6000 dw-tonnin aluksissa ole kirvesmiestä on yhdelle matruuseista maksettava kirvesmiehen palkka.

Aluksessa, jossa ei ole talousosaston esimiestä/kokkistuerttia on kokkia sopimusehtojen suhteen pidettävä kokki-stuerttina.

20.3 Palkat rahtialuksissa

(Katso liite 1.)

20.4 Palkat matkustaja-aluksissa

(Katso liite 1.)

21 PALKANLISÄT

21.1 Ikälisä

Työntekijä on oikeutettu ikälisään, joka vastaa 5 % peruspalkasta 3, 5, 8, 11, 14 ja 17 vuoden keskeytymättömän työsuhteen jälkeen samassa varustamossa.

Neljä ensimmäistä ikälisää maksetaan varustamosta riippumatta työntekijälle, joka on ollut työsuhteessa vähintään 3, 5, 8 tai vastaavasti 11 vuotta.

Seuraavia varustamoon sidottuja ikälisiä laskettaessa huomioidaan enintään yhdentoista vuoden työsuhde varustamosta riippumatta.

Talushenkilökuntaan kuuluva työntekijä saa neljä ensimmäistä ikälisää varustamosta riippumatta, edellyttäen, että hän on ollut työsuhteessa talousosastossa aluksessa vähintään 3, 5, 8 tai vastaavasti 11 vuotta. Seuraavia varustamoon sidottuja ikälisiä laskettaessa huomioidaan enintään yhdentoista vuoden työsuhde talousosastossa aluksessa varustamosta riippumatta. Ikälisään oikeutettava aikaa laskettaessa on varustamoja, jotka ovat yhteisen johdon alaisina, pidettävä yhtenä varustamona.

Milloin työntekijä palaa uudelleen varustamoon työsuhteeseen, on hän ikälisiä laskettaessa oikeutettu lukemaan hyväkseen aikaisemman keskeytymättömän työsuhdeaikansa varustamossa.

Työntekijän tulee esittää asianmukaiset todistukset em. työnantajasta riippumattomien työsuhteiden osalta, jotta nämä ajat huomioitaisiin.

21.1.1 Ikälisään oikeuttava aika

Ikälisiin oikeuttava aika on hankittava sisäliikennettä kaukaisemmassa liikenteessä (= rannikko- tai sitä kaukaisemmassa liikenteessä). Varustamosta riippumattomiin ikälisiin luetaan hyväksi myös ulkomaalaisella aluksella hankittu palvelusaika.

Ikälisään oikeuttavaan aikaan luetaan myös aika, jolloin työntekijä on ollut vuosi- tai vastikelomalla sekä myös aika, jolloin työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt työtä suorittamasta:

- 1) työpaikan muiden työntekijöiden vuosilomien takia;
- 2) reservin harjoituksen tai ylimääräisen palveluksen takia, jos hän on palannut työhön välittömästi tällaisen esteen lakattua;
- 3) merimiesten vuosilomalain 3 § 2 mom:n 3 kohdassa tarkoitetun keskeytyksen johdosta;
- 4) työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tai laivaväen lääkärintarkastuksista annetussa laissa (1171/2010) tarkoitetun tai työnantajan määräämän tahi sairaudesta taikka tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;
- 5) merityösopimuslaissa säädetyn äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainloman aikana;
- 6) sellaisen kunnallisen tai muun julkisen luottamustehtävän taikka todistajana kuulemisen takia, josta lain mukaan ei ole ollut oikeutta kieltäytyä tai josta kieltäytyminen olisi ollut sallittua vain laissa mainitun erityisen syyn perusteella;
- 7) sairauden leviämisen estämiseksi annetun viranomaisen määräyksen takia;
- 8) työnsä edellyttämän matkustamisen takia, mikäli tällaisia matkustuspäiviä ei muuten luettaisi hänen työpäivikseen;
- 9) muusta syystä, mikäli työnantaja lain mukaan on ollut velvollinen maksamaan työntekijälle poissaolosta huolimatta tällaiselta päivältä palkan;

10) työnantajan suostumuksella työn edellyttämään koulutukseen osallistumisen vuoksi, kuitenkin siten, että työssäolopäivien veroisiksi voidaan sopia luettavaksi vain 30 päivää kerrallaan.

21.1.2 Työsuhteen keskeytykset

21.1.2.1 Kausiliikenne

Kausiliikenteessä olevan matkustaja-aluksen työntekijälle lasketaan hyväksi se aika, jonka hän peräkkäisinä purjehduskausina on ollut työsuhteessa kausiliikenteen matkustaja-aluksissa. Tällöin katsotaan ikälisiä laskettaessa 11 kuukautta yhdeksi vuodeksi.

21.1.2.2 Keskeytykset työntekijästä riippumattomista syistä

Jos työntekijän työsuhde päättyy hänestä riippumattomista syistä, joita ovat varustamon konkurssi, varustamon lopettaminen sekä liikkeen luovutus ja merityösopimuslain 12 luvun 4 §:ssä mainitut syyt, hän on seuraavassa työsuhteessaan oikeutettu laskemaan hyväkseen ne ikälisät, jotka hänellä edellisen työsuhteen päättyessä oli.

21.2 Öljynkuljetuslisä

10 % peruspalkasta säiliöaluksissa, jotka kuljettavat poltto-, raaka- tai voiteluöljyä ja/tai niihin rinnastettavia aineita. Lisä maksetaan myös säiliöaluksissa, jotka kuljettavat puristettuja, nesteytettyjä tai paineen alla liuotettuja kaasuja, tulenarkoja nesteitä, tulenarkoja itsesytytykselle alttiita aineita, jotka veden kanssa synnyttävät syttyviä kaasuja, orgaanisia peroksiedeja, hapettavia, myrkyllisiä, saastuttavia tai muita vaarallisia aineita.

Aluksen ollessa satamassa lisä maksetaan enintään 20 päivältä tulopäivän jälkeen, kuitenkin aina siltä ajalta, minkä lastissa tai osalastissa oleva alus joutuu olemaan satamassa ja/tai redillä.

21.3 Valtamerillisä

Valtameriliikenteessä toimivassa aluksessa suoritetaan valtamerillisä liitteen 1. mukaisesti.

Lisä maksetaan

- a) kaikilla aluksilla, jotka ovat säännöllisesti linjaliikenteessä valtamerentakaisiin satamiin, koko työssäoloajalta kuitenkin enintään 20 päivältä selaiselta ajalta, jolloin alus on poissa liikenteestä korjauksen tai muun syyn takia;
- b) muilla valtamerentakaisiin satamiin kulkevilla aluksilla siitä päivästä lukien, jolloin alus lähtee viimeisestä Euroopan liikenteeseen kuuluvasta lastaus- tai purkaussatamasta valtameren takaisiin satamiin ja siihen päivään saakka, jolloin alus saapuu ensimmäiseen Euroopan liikenteeseen kuuluvaan lastaus- tai purkaussatamaan ja enintään 20 päivältä tämän jälkeen. Jos kuitenkin tällainen alus tekee kaksi tai useampaa jatkuvaa

matkaa valtameriliikenteessä, maksetaan lisä kuten yllä myöskin satama-ajalta ensimmäiseltä matkalta paluun jälkeen. Verrattavissa lastaus- ja purkaussatamaan on tässä suhteessa myös korjaus- ja riisumissatama. Edelleen on ko. lisä maksettava jos alus liikenteessä Pohjoisella Jäätelällä on saapunut satamaan, joka sijaitsee 45 itäisen pituusasteen itäpuolella.

Euroopan liikenteellä tarkoitetaan liikennettä itämerenliikennealueen ulkopuolella Vianmeren satamiin pohjoisessa, 11 läntiseen pituuteen lännessä sekä Välimerelle ja siihen liittyville vesille, ei kuitenkaan Suezia kauemmaksi.

21.3.1 Korotettu valtamerilisä

Valtamerilisä maksetaan korotettuna 125 %:lla siltä ajalta, jonka alus yksinomaan on liikenteessä Pohjois- ja/tai Etelä-Amerikan satamien välillä sen alueen sisäpuolella, jonka rajana idässä on 30° läntistä pituutta, etelässä 60° eteläistä leveyttä ja lännessä 170° läntistä pituutta.

Korotettu lisä maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin alus yllä mainitun alueen sisäpuolella alkaa lastata toista sanotun alueen sisäpuolella olevaa satamaa varten siihen päivään saakka, jolloin alus lähtee viimeisestä alueen sisäpuolella olevasta satamasta.

21.4 Suuraluslisä

Vähintään 30 000 dw-tonnin aluksissa alipäällystön (pursimies, kirvesmies, pumppumies, sähkömies ja korjausmies, sorvari ja donkeymies) peruspalkka on 2,5 % ja vähintään 80 000 dw-tonnin aluksessa 5 % vastaavaa taulukkopalkkaa korkeampi.

21.5 Yleistoimi

Yleistoimeen otettu työntekijä on oikeutettu 10 %:lla korotettuun peruspalkkaan. (Palkka yt-lisineen palkkataulukossa)

21.6 Kokki-stuertin pätevyyslisä

Kokki-stuertti, jolla on talousesimiehen pätevyystodistus on oikeutettu taulukkopalkkaa 10 % korkeampaan peruspalkkaan.

Kokki-stuertti, jolla on talousesimiehen pätevyystodistus on edellisen kohdan lisäksi oikeutettu liitteen 1. mukaiseen, peruspalkkaa korottavaan pätevyyslisään.

21.7 Stuertin pukuraha

Pukuraha maksetaan liitteen 1. mukaisesti säännöllisessä liikenteessä kulkevassa aluksessa, jos virkapukua käytetään. Ns. patrullipuvun tai vastaavan vaateparren käyttäminen ei oikeuta pukurahaan.

Virka- ja arvomerkkejä luovuttaa laivanvarustamo maksutta, jos stuerittia vaaditaan käyttämään niitä.

21.8 Varustamolisä matkustaja-aluksissa

Kone- ja kansimiehistölle maksetaan liitteen 1. mukainen varustamolisä. (Varustamolisä on sisällytetty palkkataulukoihin kohdassa 20.4.1)

22 ERINÄISET KORVAUKSET

22.1 Varallaolokorvaus

- a) Mikäli työntekijä määrätään vapaa-aikanaan jäämään alukselle varallaoloa varten merityösopimuslain 4 luvun 6 §:n perusteella, tai muun siihen liittyvän tärkeän syyn vuoksi, korvataan hänelle jokaiselta alkaneelta tunnilta

arkipäivänä	1/320 kuukausipalkasta ja
pyhäpäivänä	1/160 - " -

Varallaoloaikana tehdystä työstä maksetaan varallaolokorvauksen asemasta ylityökorvaus. Ilmoitus varallaolosta on työntekijälle pyrittävä antamaan hyvissä ajoin ennen säännöllisen työajan päättymistä.

- b) Jos työntekijä vapaa-aikanaan määrätään saapumaan alukselle työhön jonkin tehtävän suorittamista varten, maksetaan siitä kahden arkiylityötunnin korvaus siinä tapauksessa, ettei hän edellä ensimmäisessä kappaleessa määrätyn perusteella ole oikeutettu varallaolokorvaukseen.
- c) Mikäli rahti- tai matkustaja-aluksen kansi- ja konemiehistöön kuuluva työntekijä määrätään aluksen ollessa merellä olemaan vapaa-aikanaan työntekevalmiudessa siten, että hän joutuu kantamaan mukanaan haku laitetta, radiopuhelinta tai muuta vastaavaa teknistä apuvälinettä, hänelle maksetaan valmiudessa oloon käytetyltä ajalta korvaus kuten a) kohdassa on määrätty.

22.2 Lastinkäsittelykorvaus

Mikäli aluksen miehistön jäsen osallistuu poikkeustapauksessa lastinkäsittelyyn, kiinnitykseen ja/tai irrotukseen aluksessa, hänelle maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta lastinkäsittelyyn käytetyltä tunnilta korvaus, jonka suuruus on 1/164 taulukkopalkasta. Vinssimiehelle suoritetaan lastinkäsittelykorvaus, kun hän ajaa vinssiä lastauksen ja purkauksen yhteydessä.

22.3 Tarjoilukorvaus

22.3.1 Rahtialukset

1) Tilapäiset matkustajat

Jos rahtilaivassa tilapäisesti kuljetetaan matkustajia tai vieraita, maksaa varustamo näistä talousosaston esimiehelle, kokistuertille, kokille, II kokille ja

talousapulaiselle kullekin, mikäli heille matkustajien tai vieraiden kuljetuksesta on aiheutunut lisätyötä, korvausta liitteen 1. mukaan seuraavasti:

- a) Perusmaksu maksetaan kutakin matkustajaa kohden
- b) Lisäkorvaus maksetaan kutakin matkustajaa ja päivää kohden

Tämä on määräys, joka edellyttää taloushenkilökunnan työmäärän lisääntymistä ja koskee ainoastaan sellaisia lastilaivoja, joissa ei ole ylimääräistä palveluskuntaa matkustajia varten tai joissa henkilökunta ei jo ennestään saa mitään korvausta matkustajista.

Matkustajaksi tai vieraaksi katsotaan henkilö, myös laivaväkeen kuuluvan perhejäsen, joka vuorokautta pitemmän ajan on laivalla.

2) Tilapäiset ruokavieraat

Kun lastialuksessa tilapäisesti laivanvarustajan/päällikön suostumuksella tarjotaan ruokaa muille kuin edellä tässä kohdassa tarkoitetuille henkilöille, maksetaan keittiöhenkilökunnalle kullekin liitteen 1. mukainen korvaus henkilöä ja päivää kohden ruokailukertojen lukumäärästä riippumatta. Tämä korvaus maksetaan myös maista tulleen työväen ruokaillessa aluksessa. Korvausta ei makseta luotseista, tulli- ja vartiomiehistä eikä myöskään laivaväen perheenjäsenistä.

22.3.2 Matkustaja-alukset

Talousapulaiselle maksetaan, kun matkustaja-aluksessa laivaväen messeissä tilapäisesti varustamon/päällikön suostumuksella tarjotaan ruokaa muille kuin laivaväkeen kuuluville henkilöille liitteen 1. mukainen korvaus tilapäistä ruokailijaa ja päivää kohden ruokailukertojen lukumäärästä riippumatta. Korvausta ei kuitenkaan makseta luotseista, tulli- ja vartiomiehistä eikä myöskään laivaväen perheenjäsenistä.

22.4 Yötyökorvaus rahtialuksessa

Rahtialuksessa konehuoneen ollessa miehittämättömänä vuorotyöntekijälle suoritetaan yötyökorvaus klo 00-04 tehdystä työstä.

22.5 Likaisen työn korvaus

Työntekijällä on oikeus saada liitteestä 1 ilmenevä korvaus likaisesta työstä joka kerralta, kun hän joutuu siivoamaan tai työssään käsittelemään tavanomaisesta poikkeavassa määrin oksennusta, ulosteita tai muita vastaavia eritteitä taikka verta.

Edellä tarkoitetuissa tilanteissa on otettava yhteyttä työnjohtoon, jolloin samalla todetaan, onko kysymyksessä em. erikseen korvattava työ.

22.6 Korvaus harjoittelijan ohjaamisesta

Mikäli aluksella työskentelee harjoittelija, hänen välittömästä ohjaamisestaan vastaavaksi on nimettävä miehistön jäsen, jolle maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta ohjaamiseen käytettävältä vuorokaudelta palkkaliitteen mukaista korvausta.

22.7 Sodanvaaralisä

Mikäli alus kulkee sodanvaara-alueella tai sodanvaaran kaltaiseksi määritetyllä alueella, noudatetaan mitä sodanvaarasopimuksessa on määrätty. (liite 13)

23 TALOUSHENKILÖKUNNAN PALVELURAHA MATKUSTA- TAJA-ALUKSISSA

- 1) Palveluraha maksetaan 3 % aluksella suoritetusta tarjoilusta ja myynnistä, lukuun ottamatta myymälässä pulloittain myytävää alkoholia. Palvelurahan vähimmäismäärät liitteessä 1.
- 2) Vuodepaikkojen kunnostamisesta maksetaan palvelurahaa liitteen 1. mukaisesti. Tämä ei koske Merimies-Unionin ja varustamon erikseen sopia risteilyaluksia. Hyttiemäntä/-siivoojan taulukkopalkkaan sisältyy palveluraha 20 vuodepaikasta vuorokaudessa.
- 3) Palveluraha jaetaan taloushenkilökuntaan kuuluvien kesken varustamon ja Merimies-Unionin siitä erikseen sopimalla tavalla. Palveluraha ei sisällä ylityökorvausta.
- 4) Edellä 1 ja 2 kohdissa mainitut palvelurahat, jotka maksetaan työvuorolta, otetaan huomioon vuosi- ja sairaslomapalkkaa laskettaessa.

24 LUONTOISEDUT

24.1 Korvaus ravinnosta ja asunnosta

Milloin työntekijälle ei ole varattu ravintoa ja asuntoa aluksessa, varustamon on järjestettävä vastaavat edut maissa tai suoritettava hänelle näitä etuja vastaava kohtuullinen korvaus. Kohtuulliseksi ravintokorvaukseksi katsotaan liitteen 1. mukaiset euromäärät.

Asialliset kulut asunnosta korvataan laskun mukaan.

24.2 Luontoisetujen korvaus vuosiloman aikana

Korvaus luontoiseduista maksetaan sen suuruisina kuin tämän työehtosopimuksen liitteessä 1 on mainittu.

Merimiesten vuosilomalain 13 § 2 momentin kerrointa 1,18 jolla korotetaan työntekijän päiväpalkkaa vuosiloman aikana ei ole sovellettava loman aikana maksettaviin luontoisetujen korvauksiin.

Loman aikana maksetaan luontoisetujen korvaus myös sunnuntailta, kirkolliselta juhlapäivältä, itsenäisyyspäivältä, juhannusaatolta ja vapunpäivältä sekä jouluaatolta ja pääsiäislauantailta.

Lomakorvausta maksettaessa korvataan luontoisedut vain niiltä päiviltä, joilta kyseessä oleva lomakorvaus maksetaan.

24.3 Luontoisetujen korvaus vastikeaikana

Korvaus luontoiseduista maksetaan sen suuruisena kuin tämän työehtosopimuksen liitteessä 1 on mainittu.

- 1) Milloin vastike suoritetaan arkipäivänä annettavana vapaa-aikana on työntekijä oikeutettu luontoisetujen korvaukseen merimiesten vuosilomalaissa säädettyjen perusteiden mukaisesti koko vastikevapaa-ajalta. Luontoisedut maksetaan siis myös vastikevapaa-aikaan sisältyviltä lauantailta, sunnuntailta, kirkollisilta juhlapäiviltä, itsenäisyyspäivältä, juhannusaatolta, vapunpäivältä sekä jouluaatolta, vaikka näiltä päiviltä ei vähennetä vastiketunteja.
Puolen päivän vastikevapaa vuorottelun puitteissa, oikeuttaa puolen päivän luontoisetukorvaukseen.
- 2) Milloin vastike suoritetaan vapaa-aikana kotimaan satamassa tai sopimuksesta ulkomaan satamassa on työntekijä oikeutettu luontoisetujen korvaukseen merimiesten vuosilomalaissa säädettyjen perusteiden mukaisesti jokaiselta täydeltä vastikepäivältä ja niihin liittyviltä lauantai- ja/tai pyhäpäiviltä, kun hän ei ruokaile aluksessa edellyttäen, että hän on ilmoittanut tästä talousosaston esimiehelle viimeistään edellisenä päivänä ennen työajan päättymistä.
- 3) Työntekijä on oikeutettu luontoisetujen korvaukseen poistuessaan Suomen satamassa aluksesta lauantain ja/tai sunnuntain ajaksi, edellyttäen, että hän ei ruokaile aluksessa ja että hän on ilmoittanut tästä talousosaston esimiehelle viimeistään edellisenä päivänä ennen työajan päättymistä.

24.4 Luontoisetujen korvaus sairausaikana

Kun työntekijällä merimieslain¹⁾ nojalla sairauden aikana on oikeus elatukseen eikä häntä hoideta sairaalassa, maksetaan hänelle liitteen 1. mukainen korvaus päivältä elatuksena.

¹⁾ Tässä kohdassa tarkoitetaan ennen uuden merityösopimuslain 1.8.2011 voimaantuloa voimassa olevia merimieslain (423/1978) määräyksiä.

24.5 Vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus lyhyissä työsuhteissa

Alle 14 vuorokauden mittaisissa työsuhteissa vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus suoritetaan seuraavasti:

1-3 vrk:n työsuhde	0,5 x ravinto- ja asuntokorvaus
4-6 vrk:n työsuhde	1 x ravinto- ja asuntokorvaus
7-9 vrk:n työsuhde	1,5 x ravinto- ja asuntokorvaus
10-13 vrk:n työsuhde	2 x ravinto- ja asuntokorvaus

25 VOIMASSAOLOAIKA

Tämä sopimus on voimassa helmikuun 1. päivästä 2012 lukien helmikuun 28. päivään 2014.

PUITESOPIMUS

1 YLEISTÄ

Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetussa laissa (1277/2007) on asetettu eräitä edellytyksiä sille, että valtiovalta omalta osaltaan taloudellisen avustuksen muodossa tukee pyrkimyksiä säilyttää suomalainen tonnisto ja merimieskunta. Tuen edellytyksenä on, että kauppa-alusluetteloon merkittyihin aluksiin kohdistuvat työvoimakustannukset on saatettu työmarkkinaosapuolten sopimalla tavalla sellaiselle tasolle, että ne huomioon ottaen valtion tuki mahdollistavat toiminnan kansainvälisessä liikenteessä.

2 KAUPPA-ALUSLUETTELOON ENSIMMÄISTÄ KERTAA MERKITTÄVÄT MUUT KUIN MATKUSTAJA-ALUKSET

Edellä kohdassa 1 tarkoitetut työvoimakustannussäästöt toteutetaan kauppa-alusluetteloon ensimmäistä kertaa merkittävien muiden kuin matkustaja-alusten osalta ulkomaanliikenteen kansi- ja konemiehistöä sekä taloushenkilökuntaa koskevan työehtosopimuksen (ulkomaanliikenteen sopimus) kohdassa 3.2 tarkoitetuilla aluskohtaisilla laivahenkilökunnan lukumäärää ja pätevyyttä koskevilla sopimuksilla sekä samassa kohdassa tarkoitetuilla takuupalkkasopimuksilla (aluskohtaiset sopimukset), jotka kaikki solmitaan Suomen Varustamot ry:n jäsenvarustamoiden ja Suomen Merimies-Unioni SMU ry:n välillä.

Säästöistä sovittaessa huomiota kiinnitetään ensisijaisesti seuraaviin kysymyksiin:

- palkkaehdot niihin liittyvine lisineen ja korvauksineen;
- palkkarakenne;
- työaikasäännökset mukaan lukien vuorottelujärjestelmä (1:1) ja ylityön korvaaminen;
- vuosilomasäännökset, mukaan lukien vuosilomapalkka; sekä
- merihenkilöstön määrä ja muut miehitykseen sekä laivaväkeen vaikuttavat kysymykset.

Elleivät työvoimakustannussäästöneuvottelut johda tulokseen, kummallakin osapuolella on oikeus irtisanoutua ulkomaanliikenteen sopimuksen määräyksistä kyseessä olevalla aluksella tehtävän työn osalta, jolloin ulkomaanliikenteen sopimuksen soveltaminen lakkaa kolmen (3) kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

3 KAUPPA-ALUSLUETTELOON MERKITTÄVÄT MATKUSTAJA-ALUKSET

Osapuolet toteavat, että edellä kohdassa 1 tarkoitetut työmarkkinaosapuolten välillä sovittavaksi tarkoitetut työvoimakustannussäästöt on jo toteutettu 1.3.2001 voimaan tulleella ulkomaanliikenteen matkustaja-alussopimuksella.

4 TYÖVOIMAKUSTANNUSSÄÄSTÖJEN UDELLEEN KOHDENTAMINEN

Mikäli lastialuksia koskevan aluskohtaisen sopimuksen osapuoli tai matkustaja-alussopimukseen sidottu esittää tämän puitesopimuksen tai ulkomaanliikenteen sopimuksen taikka aluskohtaisten sopimusten taikka matkustaja-alussopimuksen voimassa ollessa säästöjen uudelleen kohdentamista tai uudelleen mitoittamista, tästä on neuvoteltava noudattaen niitä periaatteita, jotka puitesopimuksen osapuolten välillä on erikseen sovittu ns. jatkuvan neuvottelumenettelyn osalta.

5 SUHDE MUIHIN TYÖEHTOSOPIMUKSIIN

Sinä aikana, kun tämä puitesopimus on voimassa, siihen tai ulkomaanliikenteen sopimukseen tahi aluskohtaiseen sopimukseen taikka matkustaja-alussopimukseen osallinen tai muutoin sidottu työnantajaosapuoli ei saa tehdä muun työntekijäyhdistyksen kanssa ulkomaanliikenteen sopimuksen tai aluskohtaisten sopimusten taikka matkustaja-alussopimuksen soveltamisalalle työntekijän kannalta epäedullisempää uutta työehtosopimusta kuin ulkomaanliikenteen sopimus ja siihen perustuvat aluskohtaiset sopimukset tai matkustaja-alussopimus. Mikäli yllä mainittu työnantajaosapuoli tekee edellä mainittujen sopimusten voimassa ollessa niiden soveltamisalalle työehtosopimuksen korkeammista palkantarkistuksista tai muista työntekijän kannalta edullisemmista eduista, ulkomaanliikenteen sopimusta ja matkustaja-alussopimusta täydennetään vastaavilta osin.

Mikäli työnantajaosapuoli olisi ennen tämän puitesopimuksen voimaantuloa ollut aikaisemmin sidottu ulkomaanliikenteen sopimuksen tai lastialuksia koskevan aluskohtaisen sopimuksen taikka matkustaja-alussopimuksen kanssa ristiriidassa olevaan työehtosopimukseen, noudatettavaksi tulee kuitenkin se työehtosopimus, joka on työntekijän kannalta edullisempi. Mikäli siitä, mikä työehtosopimus on edullisempi, syntyy erimielisyyttä, asia ratkaistaan tämän puitesopimuksen allekirjoittaneiden järjestöjen toimesta.

6 VOIMASSAOLO

Tämä puitesopimus on voimassa ulkomaanliikenteen sopimuksen ja matkustaja-alussopimuksen osana kuten ulkomaanliikenteen sopimus ja matkustaja-alussopimus.

LUETTELO LIITESOPIMUKSISTA

(liitteet julkaistaan erillisenä vihkona)

LIITE 1	Takuupalkkataulukko
LIITE 2	Puuttuvan miehen palkka
LIITE 3	Ulkomaanliikenteen luottamusmiessopimus
LIITE 4	Merenkulkualan ulkomaanliikenteen sopimus irtisanomisen ja lomauttamisen perusteista
LIITE 5	Sopimus työsuojelusta työpaikoilla merenkulun alalla
LIITE 6	Työsuojelusopimuksen tarkoittaman työalatoimikunnan toimintamalli
LIITE 7	Merenkulkualan terveydenhuoltosopimus
LIITE 7.1	Ulkomaanliikenteen päihdepolitiikka
LIITE 7.2	Alkoholi- ja päihdeaineiden väärinkäyttäjää koskeva hoitoonohjaussopimus
LIITE 8	STK/SAK: Koulutustoimintaa koskeva sopimus soveltamisohjeineen sekä merialan sovellutuksineen
LIITE 9.1	Osa-aikatyö (ulkomaanliikenteen rahtialuksia koskeva liite)
LIITE 10	Pöytäkirja: Työehtosopimuksen kohdan 3.4. soveltaminen
LIITE 11	Työllistymisen ja muutosturvan toimintamalli
LIITE 13	Sodanvaarasopimus